

borgste Medlems (Dinesen) Mølle, da han hørte den Udtalelse. Det ærede Medlem stemte jo imod, at den udvidede Undervisning i Folkehøjskolen skulde fortsættes. Jeg siger, at en saadan udvidet Undervisning er i enhver Henseende en Velfærds-sag for Folket og Landet. Noget Andet er det, om den bliver rigtig greben an, det taler jeg ikke om. Jeg har, som sagt, kun forstaaet det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) saaledes, at hans gode Tillid til Aanden i Folket er bleven svigtet, og den er vist bleven svigtet for Flere end ham. Hvad var ellers de Herrer's Mening med at reise de store Spørgsmaal om Kamp for at føre det Hele ind i et nyt System? Og hørte vi dem ikke Alle sige i Sommer, at Staden ligger hos Folket, at de kunne ikke stole paa Folket? Da Liden er saa langt fremrykket, skal jeg ikke opholde mig videre ved Højskole-spørgsmaalet; men jeg skal sige om dette Lovforslag, at efter den Forhandling, vi have hørt, og navnlig efter hvad der er udtalt af de to ærede Forslagsstillere, synes det mig, at de have paavist bestemte Mangler ved det Bestaaende, medens de ærede Medlemmer for Møen (Bosjen) og Veile (Berg), som det forekommer mig, ikke have mødt dem med faste Grunde, navnlig ikke med saadanne Grunde, som vi ere vant til at høre fra disse to ærede Medlemmer. Naar nu disse Mangler virkelig ere tilstede, saa synes jeg ogsaa, det er billigt, at vi afhjælpe dem saa billigt som muligt, og skjøndt jeg ellers meget gjerne følger det ærede Medlem for Veile (Berg), maa jeg her sige, at jeg ikke ser, hvad man vinder ved at lade Sagen gaa i Uvalg; det vil jo sige, at der ikke bliver gjort Noget, og det var dog ikke rigtigt, naar man erkjender, at der her kan blive udrettet noget Godt. Efter hvad jeg har hørt idag, tror jeg, det er godt. Jeg kan jo tage feil, thi jeg er Lægmand og aldeles ukyndig i disse Forhold, men det staar saaledes for mig, at det er godt. Den Streng, der blev slaaet paa af det ærede Medlem for Randers (N. P. Senfen), glædede det mig ogsaa at høre anslaaet. Han sagde, at vi maatte afseie, hvor meget vi kunne undvære til Forsvaret, og at det ikke kunde hjælpe, at vi vedbleve at se ud, uden at afseie, hvad vi kunne undvære. Det mener jeg ogsaa; jeg mener nok, at Folket skal forsvare sig, men det kan ikke hjælpe, at det forsvaret sig saaledes, at det gaar hen og dør af Forsvar, saa er Forsvar værre end intet Forsvar. At koste saa meget paa det døde Forsvar og forsømme det levende, det bør man ikke gjøre; deri er jeg enig. De Herrer have paavist, at disse Mangler ere tilstede, og naar der nu ikke kommer Grunde derimod, saa kan jeg ikke Andet end finde — skjøndt jeg hellere gaar med det ærede Medlem for Veile (Berg), naar jeg kan det for min Samvittighed — at vi lade Sagen gaa tilbage ved ikke at følge de Herrer Forslagsstillere, skjøndt de høre til en anden Side end jeg. Jeg har jo erklæret flere

Gange her i Thinget, at jeg hører vel til et Parti, men saa snart jeg hører noget Godt af et Medlem, selv om det er min argeste Modstander, det være sig i Ministeriet eller i Thinget, saa gaar jeg ind derpaa og takker for det til (Sjøm ark: Det er skjönt). Ja, det er smukt — det vil jeg gjøre, og der er afskillige af de andre Herrer, der kunde have meget godt af at gjøre ligesaa istedet for at staa og lytte, hvem det kommer fra. Efter den Betragtning, jeg er kommen til idag ved at høre de to ærede Forslagsstillere og de to ærede Medlemmer fra Møen (Bosjen) og Veile (Berg), kan jeg som sagt ikke Andet end stemme for Forslaget og tilraade Andre at gjøre ligesaa.

Berg: Det ærede Medlem fra Helsingør (Thomsen) mente, at min Forudsætning var bristet. Det har jeg ikke sagt. Jeg har sagt, at min Forudsætning for at stemme for Hærløven af 1867 endnu ikke var opfyldt; men det er noget Andet. Naar det ærede Medlem dernæst erindrede os om, at dette Lovforslag havde foreligget i et Par Udringer i Hæruvalget for 6 Uger siden, og at det derfor ikke kunde gaa an at sende dem tilbage til Udvalget, saa er den Slutning ikke rigtig. Det ærede Medlem veed meget godt, at jeg havde ønsket, at de Spørgsmaal, som dette Lovforslag omhandler, vare blevene optagne til Behandling og Belysning i en Betænkning over de Lovforslag, der vare henviste til Udvalget, i Forbindelse med de pro et contra anførte Grunde, for at ærede Medlemmer, som mulig ikke ere videre inde i Sagen, kunde have forstaaet — fra begge Sider set — hvad Betydning Forslaget havde i og for sig, og hvad Betydning det havde at gaa ind derpaa ensidig uden Forbindelse med andre Ting. Hvis dette mit Forslag om en saadan Betænkning med alsidig Belysning af, hvad der saaledes var kommet frem i Udvalget, havde foreligget, er jeg overbevist om, at det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (Lang) ikke havde udtalt sig saaledes, som han gjorde; thi det er en Selvfølge, at vi kunne ikke være særlig opfordrede til at drøfte i det Enkelte et saadant Forslag ved 1ste Behandling, som Flere af os kjende meget nøie efter flere Mars Forhandlinger, naar vi ikke ansaa det for særlig nødvendigt for selve Sagens Fremme. Hærløven hviler paa den Rante, at Befalingsmændene skulde voge op fra Menige, og at de, der ikke have de theoretiske Kundskaber, kunne faae dem ved Statens Foranstaltning. Dette Lovforslag hviler væsentlig paa en anden Rante, som jeg ikke tør benægte, vi mulig vilde blive nødt til at gaa ind paa, i alt Fald midlertidig, men det trænger til megen Overveelse. Denne anden Betragtning er den, at de, der have faaet den theoretiske Uddannelse iforveien i andre Retninger, springe flere Mellemled over for at blive Officerer, og man vil da selvfølgelig kunne